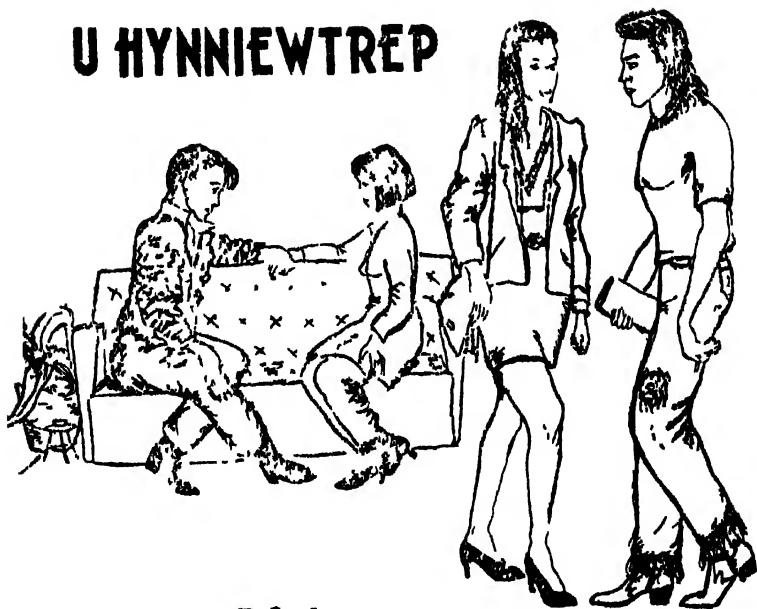

SHANO KA LAWEI

U HYNNIWTREP

DA I

Kong Minimon LaLoo

Acc No - 10499/8
Class No. 895.93.1.15. Sha
Author Laloo. M.
Title Shana ka Lawa u
Handwritten

Acc. No. 10499/8

STATE CENTRAL LIBRARY
GOVERNMENT OF MEGHALAYA
S H I L L O N G

1. Books may be retained for a period not exceeding 15 days by members.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian.
3. Dog-earing the pages of a book, marking or writing therein with ink or pencil, tearing or taking out its pages or otherwise damaging it, will constitute an injury to a book.
4. *Any such injury to a book is a serious offence; Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book he shall be required to replace the book or pay its price.*

Help to keep the book fresh and clean

SHANO KA LAWEI U HYNNIEWTREP

★
★
★
★

DA I

KONG MINIMON LALOO

★
★
★
★

IA KA HOK TYNRAI LA TYNGKAI

★
★
★
★

1994

★
★
★
★

Printed at Scorpio Printers, Lawkhar Shillong

State C
f ral Librar
Shillong.

Drama....''Shano Ka Lawei U Hynniewtrep''

Ka kolshor jongngi ki khun Hynniew Trep Hynniew Skum, ka la nangtroin bad nang-biar arsut katba nangiaid ki sngi ki ia, kat-ba nang tyllun ki sbalyntem jong u bnai sha ki snem.

Ha kane ka Juk mynta, la i donkam shi-bun ban don ki Rangbah Kynrem Niuhtmain, ki ban bat lakam bad teh pyrkbing noh khyndiat ia ki khun samla, ba kin long kiba adkar ha ka jingim jong ki.

Ym tang ka kolshor, haduh ka Akor ruh, Mynshuwa ki ju ia nujor ia ka akor u Khasi bad ka Ksiar nylla. Ba wat ka ksiar hi ruh ka dang poh dor haknmat ka akor jong u Khasi. Hynrei mynta pat la kylla khong pong nadong shadong.

Nga thoh ia kane ka Drama, da ka jing-mut ban kysiew thiah noh ia baroh ki khun samla ka Ri, ba sa shisien pat kan ieag rasong biang ka burom ka akor jong u khun Hynniew Trep.

Khlem da thmu ban pynmong iano iano ruh, nga la thoh ia kane ka Drama na ka

(ii)

bynta ka Jaidbynriew jong ngi. Bad baroh ki Tyngshop ki Puron ha kane ka Drama, ki dei kiba shu thaw pynwandur, bad kim don jagiadei badno badno ruh la kiba dang im ne kiba la khlad noh nangne na sla pyrthei.

La thoh ia kane ka Drama ha ki 7 (Hyn-njew) Bynta. Kaba pyni nuksa ia ki jingsneng jingkrav jong u Kpa, u Kni, u Pakhynnah bad ki Meinah, Meisan ban pynsngewthuh ha la ki khun ki pyrsa, ia ka jingkordor jong ka Akor bad ka Kolsbor, bad kumno ban niewkor ia ki.

Khublei Shibun.

Jaka Umsohsun
Tarik — 1994.

I Nongthoh
Kong Minimon Laloo

Ki Nongiashim bynta ha ka Drama "Shano ka Lawei U Hynniewtrep"

LARMOTI. . . U TNGA JONG KA PHYLLA.

KA PHYLLA. . . KA TNGA U LARMOTI.

**PHRANGSNGI. . . KHUN SHYNRANG JONG
U LARMOTI BAD KA KONG PHYLLA.**

**RI AKOR. . . KHUN KYNTHEI U LARMOTI
BAD KA KONG PHYLLA.**

**DONAKOR. . . KHUN KHATDUH U LAR-
MOTI BAD KONG PHYLLA.**

MANGKARA. . . PARA JONG U LARMOTI.

TYNRAI. . . KA TNGA U MANGKARA.

**SHATSNGI. . . . KA KHUN KYNTHEI U
MANGKARA BAD KA TYNRAI.**

**TYNGSHAIN. . . . KHUN SHYNRANG U
MANGKARA BAD KA TYNRAI.**

DAIAHUN. . . . PARALOK KA SHATSNGI.

**FREDDIE BAD)(PARALOK JONG U TYNG-
U CHARLIE.)(SHAIN;**

PHYRNAI. . . . PARA KHATDUH KA PHYLA.

DARILIN. . . . KA TNGA U PHYRNAI.

**IOHBOR. . . . KHUN SHYNRANG U
PHYRNAI BAD KA DARILIN**

**DEIBOR. . . . KHUN BA AR U PHYRNAI
BAD KA DARILIN.**

**PHERLIN. . . . KHUN KYNTHEI U PHYR-
NAI BAD KA DARILIN.**

**TYLLI LANG. . . . PARALOK U IOHBOR
BAD DEIBOR.**

JOPLANG. . . . PARALOK U PHRANGSNGI.

KA NIAN. . . . PARA KHATDUH KA TYNRAI.

Ka. Drama. . . . "Shano Ka Lawei U Hynniewtrep"

ACT . I. . (SCENE. . I.) . .

(HAPOH İNG U LARMOTI, KA KONG PHYLLA KA DANG PYNBEIT KUSHON HA KAMRA SHONGKAI. BAD U TNGA PAT U PULE KOT KHUBOR).

KA PHYLLA Ko kpa, mynta ba wan shuti ki khun shane te sngew shngain ka ing ka sem, ynda ki leit phai biang te ngin sa ia kynjah.

LARMOTI. Balei kmie ?

KA PHYLLA Oh, phi te phim ju sngap ynda kren ei ei manga.

LARMOTI. Wa, kmie balei phi kren kumta lathuh biang kmie phi ong kumno kumto. (La khroh u tnga).

KA PHYLLA. Nga ong, mynta ba wan shuti ki khun shane te sngew shngain ka ing ka sem, ynda ki leit phai biang te ngin sa ia kynjah.

LARMOTI. Kaba dei kein kmie, tangba yn laleh kumno mo, haba ia beh jingstad. Phi i kmie pyrtnei mynta dei ban ieng ha la ki jong

ki kjat. Bad ngim don spah ne hajer ban ai iaki, lait na ka jingnang jingstad ba paka. Kaba ki phareng ki ong, "Good Education".

KA PHYLLA. Haoid kein kpa, kata ka dei ka spah ba kordor tam Haba don jingnang jingstad, ki briew ruh kim da peit ibein than eh.

LARMOTI. To kein kmie, ynnai pyn-khuslai than, sa tang shisnem ar snem hi te, ki lah dep pule bad ngin sa iadon lang ryngkat. U Phrangsngi ruh sa tang ar snem u lah dep ia ka Civil Engineering na Madras Bad ka Ri Akor bad Donakor ruh sa tang kumba ar lai snem hi. ki la lah bao pyndep iaki jingpule jongki kum ka Doktor bad ka Duhduh kum ka Nongiasaid Ain. (U bteng biang ka pule kot khubor).

KA PHYLLA. Kaba dei kpa, tangba ym lah kein khleni da khuslai nalor ba ki la ia sdang samla.

LARMOTI. Nga tip kein kmie, tangba nga kyrmen ba ki khun jongngi kin leh donakor bad ri burom ia ka ing ka sem hi baroh kawei.

KA PHYLLA. Nga ruh nga kyrmen sa tang ia ia kata kpa, ka pyrttei kaba ishyrkhei, ba dap tang da ki jingsniew suda.

LARMOTI. Kaba dei kmie, nga lei ia kito ki paralok ka Thei bad Duhduh, kiba ia pule lang shatei sha Delhi, ngam da itynnad eh iaki.

KA PHYLLA. Balei phi ong kumta kpa ?

LARMOTI. Phim iohi seh ia ka jing-riam kynsha jongki. Shiphang ki la ia riam kum ki Bhut, shiphang i kumba pien Kharkhali, teog teng iaid mem bad phong da ki Mini skirt. lait lut sa ki lbong haroh, i kumba duna jain ban suh. Shiphang rat sa kum ki Punjabi bad Doswali na Bihar. Teng teng ban peit ruh isammut, khamtam lei lei ynda ki la tah sa nto u syntiew shyllangmat, bad la ka deng Khadu kjat. Wow, Wow, nga ishyrkhei, pyrthei ka la kylla.

KA PHYLLA. Tip kein ki khun jongngi pat, ki ia riam kumno mo sha lyndet jongngi. Nga te kpa ngam sngew tynhad ba kin ia riam da ki riam khyllah lait na ka riam la'ong. Wat la pyrthei ka la shai, ki briew ki la nang ban wad ia ka rukom riam pynitynnad ialade. Tangba dei pat ban riam da ki riam lajong ha ki kynja lat. Hato balei kein ki ia ibein la la ka riam lajong, naduh ki kynthai haduh ki sbynrang.

LARMOTI. Nga kubur ia kata, tangba yn leh kumno, ban ia pynsneng ruh ymnud ioh ki ong pynban, "Balei ngi wan pan pisa naphi ?". Hangta te la kut ki sngi, yn peit ne yn khapbrip, namar ba bunsien ju lehrain ki Nongpeit iaki Nongeit. Iw, ka lih, ngan ianai pynsneng, feh ki mat ia riam shato katba mon, tangba ia ki khun lajong te ngam shah horkit hordang ba kin ia riam khlem akor.

KA PHYLLA. Kaba dei kpa, nga ruh shi-sha da hok ngam nud ban pynong ei ei, nga tieng ioh shah ong ei, "Ka Men Lorni". Namar ba nga iohsngew shisien, kato ka paralok ka Shat-sngi ka Daiahun ba ka ong, "Nga te ngan pied kumba pied lbong syiar, kat kiba wan tiak tiak ne tuklar ia ka riam ka beit ka jongnga. Wat da ki kmie ki kpa kiba bsa kiba btiap ianga ruh kim ju korbar ei ei, nga leh katba nga mon". Wow, nga sngew shykhei rem.

LARMOTI. Haoid kmie, ei hi ban shlan pynsneng pynkraw kum ha kane ka juk mynta.

(SCENE..II)

(RUNG U PHRANGSNGI)

PHRANGSNGI ...Pa, angewbha ai pisa ianga ba ngan leit kai bad u Joplang.

LARMOTI...Shaei, men ia leitkal ?

PHRANGSNGI....Ngin ia leit peltkal balaskop.

LARMOTI..Pelt shane khun, ia mynta ka sien ngan shah bad ngan ai pisa, tangba man ka por

te ngam sngewtynnad. Ka Baiaskop ka ialam
ia u briew sha ka jingjot. Mem ju iohi ba bun-
sien ki ju pyni ki phlim ba khlemakor lait na ki-
ta, ki pyni sa kumno ban khaii drok, dii drok
bad hikai tuh, bad bunjait kiwei kiwei pat ki
jingsniew.

PHRANGSNGI....To pa, ngan da jied da ki
phlim babha bad badon jingsneng lada nga lelt

(U Kpa u al pisa)

PHRANGSNGI...Khublei shibun Pa.

(Mih noh artat u Phrangsngi)

※ ※ ※

ACT. II... (SCENE., I . .)

(KATBA U LARMOTI BAD KA KONG PHY-
LLA KI DANG IASHONG BAMKWAI JAH-
THAIT HA KAMRA SHONGKAI. DON BA
TIED JINGKhang, TOK, TOK, TOK,).

LARMOTI..... (Napoh Ing)...Rung.

(Rung u Joplang)

JOPLANG,....Mama, Kong, phi ia shongkai ?.
I Phrangsngi i don haing ?.

KA PHYLLA.... Haoid i don, ale shong seh.
(Khot artad ia u khun) Phrangsnghi.

PHRANGSNGI.....(Nabar stage)...Oi Mei.

KA PHYLLA..... Ale bawan i Joplang.

PHRANGSNGI... (Nabar stage).. To mei, nga
la wan.

(Rung u Phrangsnghi)

PHRANGSNGI...Joplang, me la wan slem ?

JOPLANG.....Em, nga dang shu wan myntan
myntan.

PHRANGSNGI.....La biang ngin ia leit noh.

JOPLANG...Haoid, ia ngin ia leit noh. Mama
Kong, ngin leit shwa ho.

PHRANGSNGI.....Mei, Pa, ngi la leit ho.

(Mih artat baroh arngut).

LARMOTI. . .Nga te kmie ha lade, nga ityn-
nad iaka jinglong jong uto u paralok u Bahbah.
Wat la u wan makna na ka ing baduk ruh, hyn-
rei u long uba tipsngi, ha la ka stad.

KA PHYLLA. . .Nga ruh nga nang mut ban
ong kumjuh.

LARMOTI. . .Ade kumno kumta, la sugew tyr-

khong u pdot. Shano mo ki iadon ki khun.

KA PHYLLA. . . .Ki iadon sha kamra thlah la-
jong. La dei hi te ka por dihsha.

Thei, Duhduh.

RI AKOR & DONAKOR. . . .(Nabar stage). . . .
Oi Mei.

KA PHYLLA. . . .Khie leit tiew sha noh khun.

RI AKOR & DONAKOR. . . .(Nabar stage) . . .
To mei.

ACT III (SCENE I)

(HA KAMRA SHONGKAI, RUNG KA DUH-
DUH BAD KA TRAY SHA).

DONAKOR. . . .Mei Pa, dihnroh loh ka lap ba
pjab.

LARMOTI. . . .To khun buh hangto, ieh kan-
da kham pjab khyndiat, loh phler sa u thylliej
baroh, lada dang khluit eh.

DONAKOR. . . .Phi ba kren danda palat phi
papa, nang iadih maphi ho, nga ngan leit dihsha
bad i Kongthei.

(Mib artat)

KA PHYLLA... Ko kpa, kumno tharai lada
ngi ia thot tamja sngewbha noh, ia ki jong i
Hep bad i jong i Maduh. Nga mut tang mangi
hi shi ing shi sem, tangban ia sngewtynnad ka
ia kynduh lang baroh teng teng.

LARMOTI... Shisha nga ruh nga sngew iahap
jingmut, namar ba la slem nga khlem ia kynduh
shuh iaki jong i kynum bad ia u Bahdeng. Tip
shano mo ki iajah.

KA PHYLLA... Ki bapli ioh ki ia pang ia
shitom. Mynia ta ioh saw alom haka shisngi, te
yn ialeh shuh kumno.

LARMOTI.... Kaba dei kmie, tip shisha ioh
ki iapang iajhia kiba ha ing ha sem ne ki khun
ki kti baroh, yn leit tip shano.

KA PHYLLA... Lada dei ba ia pang ia shitom
te ki la dei ban phah shem ktien.

LARMOTI..... Ym tip shuh phi kmie, ha
leh ki ia leit jingleit sohshnong baroh.

K PHYLLA..... Haoid, kata ruh ka lah ban
long. (lasong kwai artat).

LARMOTI..... Ynnai ia khuslai than eh, la-
shai ka sngi la tip hi, iaka daw balei ba ki iajah.

KA PHYLLA..... Phi mut ban leit sha ing
jongki lashai ?

LARMOTI..... Haoid kmie, ym tang manga,
maphi ruh.

HAP PYRDA. . HAP PYRDA. . HAP PYRDA

(ACT. . . III. . . SCENE. . II. . .).

(POR MYNSNGI. U MANGKARA BAD KA TNGA JONG U, KA KONG TYNRAI KI DANG IA SHONGKAI) (HAMAR KATA KA POR TIED JINGKhang TOK, TOK, TOK.)

MANGKARA. Oh, i bah bad i kong, ale rung. (Kung u Larmoti & ka Phylla).

KA TYNRAI. Kongrangbah, Thei, phi la-wankai shane, ale shong hangne.

MANGKARA. Phi ialong kumno ba ing baroh.

LARMOTI. Ngi ia khlain Bahdeng, phi pat shane kumno phi long.

MANGKARA..... Ngl la khlain bah,

KA PHYLLA. Shaei phi iajah, khlem wan mihkai shuh.

MANGKARA. Bunkam eh phi Kong, ba ia long eksamin ki khun.

KA PHYLLA..... Kumno mynta ki la iakut.

MANGKARA..... Haoid Kong, ki dang shu iakut. Ngl dang mut ban sa wankai noh sha ing jongphi.

KA TYNRAI. Haoid, donbok pynban phi la iawan shwa maphi. (lasong kwai)

KA PHYLLA, Shano pat ki jong ka Shat-sngi bad u Tynshain.

KA TYNRAI. . . . Tip shaei kumto ki iadon (Khot artat iaki) Babbah, Kongieit, (Rung ka Kong Nian)

KA NIAN. . . . Kim iadon ha ing Kong, ki dang ia leitkai.

KA TYNRAI. . . . Kiba la iashang sat hi, Nian, phi dang kynmaw ia ki jong i Kongrangbah, i hynmen jong i kpa ka Shatsngi bad i kong pat i tnga jong i.

KA NIAN. . . . Haoid, nga dang kynmaw. Kum-no phi ialong, phi ia shait ia khlain baroh haing.

LARMOTI. . . . Haoid, ngi ia khlain, 'khublei shibun. Phi pat kumno, mynno phi wau shane?.

KA NIAN. . . . Mynta la shitaiew, nga shu wan sah kai shane.

MANGKARA. . . . Hep, sngewbha seh pyntiew sba tem maphi iangi baroh.

KA NIAN. . . . To, Kongrangbah, nang ia shong kai maphi mo.

(Mih artad)

ACT...IV...(SCENE. I.)

(RUNG U TYNGSHAIN BAD KA SHAT-
SNGI)

MANGKARA...Phi iawan nangno ?

TYNGSHAIN BAD SHATSNGI...Ngi iawan kai na ing ka Daiahun. Pasan, Meisan, phi iawan kai shane (Peit artad sha ki). Shano pat ki jong i Bahbah, Thei bad i Duhduh, ki khlem iawan ne ?

LARMOTI...Em, ngi iawan tang mangi.

MANGKARA...Khun nga la ju ong em iaphi, ba ngam sngewtynnad ba phin ia leit iawan than bad kito ki paralok jongphi.

TYNGSHAIN BAD SHATSNGI...Haoid Pa.

MANGKARA...Haba kumta pat balei phi dang ia saitlah. Nga la ju sneng iaphi, ba ngam da itynrad than eh ka iaid ka ieng ne ka riam ka beit ka jongki. Nalor sa ka ak kum ki Nongwei, ki bym nang kren ia la ka ktien lajong.

KA TYNRAI...Haoid kein kpa, nga siulei ngam sngewtynnad. Nga la ju khang ia kii tangba nga ioh ki khun tamsneng te ngan leh shuh kumno. Ban shoh ruh ym long shuh, ba ki la sdang samla. Ban da shu khroh patde ruh, ki pynrung na skhor kamon bad pynmih noh na kadiang. Wow! ka juk aiu eh kum kane ?

MANGKARA. . . . Tyngshain ia me ñiulei nga ja ong, wat ju ialang paralok than eh me ong bad kito ki jong u Charlie, u Freddie, ngam i lah peit slem te me ia ki.

LARMOTI. . . . Balei ka lih, me da pyrkhing ia ki katta katta, ban ialang paralok.

MANGKARA Phim tip te bab, kiba da i-kynsha ban peit. Ha la ka iong, ha la ka phong ki patlun phlir bad syrdep bun jaka kum ki Pong. ki ieh sa u shniuh rynjain, i kumba boi da ka ksi suda. Halor sa ka deng khoila deng kpieng la kat u Khar Sadhu. Ngam bein iaka mon kiwei tangba nga sneng iaki lajong.

LARMOTI. . . . Balei ka me leit ialong paralok sa bad kum kita baroh. Mem lehrain ban ia iaid lang bad ki. Balei me ruh me kwah kylla Pong?

TYNGSHAIN. Em, Pasan, ngam kwah kylla pong, tangba nga shu ia iaid paralok kein bad ki, jait ba nga ithuh la slem.

MANGKARA. . . . Kam don jingpher ban feid paralok, ngim lah ban im khlem ki paralok, tang ba da peit bniah kein me, uba kumno u paralok ba men jied.

KA TYNRAI. . . . Mynta ñiulei kpa, naduh ba la laid paralok bad ki Pong, u la sdang khap shniuh ruh kum maki. Ynda nga mai, u pynphai ktien pynban "Phi te tang ban khniun bad mañ-beit, phim ju hun katba nga leh". Namar ba nga la sngewdom eh, nga ong ia u, "Lada me kwah

deng khoila deng kpieng ruh sa pan pisa na u
kpa ban thied".

KA PHYLLA. . . . Balei khun phi leh kumta,
wat ju mlien ban iabud tynneng ia ka riam jong
kiwei. Lada kita ki paralok jongphi kin leit tuh,
hato phi ruh phiin leit lang ?

TYNGSHAIN. . . . Em Meisan.

KA PHYLLA. Kata kein khun, ka pyni ba
phi long uba tipsngi, uba sngewthuh. Sngewbha
kylla ka ba mut noh naduh mynta.

TYNGSHAIN. . . . To Meisan, map noh ianga
Mei Pa, nga la kum iaid bakla.

KA TYNRAI. . . . Phi pat Shatsngi, kumno ?
phi dang sngewkwah ban iaiaid paralok bad ki
jongka Daiahun.

SHATSNGI. Em Mei, nga ruh nga la
sngewthuh mynta. (Ka peit ia la ki sapti sakthur
ba phong nador ka patlun jeans). Nga kular ba
nadhuh mynta ka sngi, ngan riam beit da ki riam
khasi, ngam sngewkwah shuh ban riam da ki
riam tynneng Nongwei.

MANGKARA. Kata shisha te ka khun
jongnga, nga sngewkmen ba phi kyndit bynriew
biang por. Ngam shim mai iaphi, namar baroh
ki ia riam khyllah. Hynrei nga dang mut ban sa
sneng iaphi, ba phi dei ban kheinkor ia ka riam
lajong bad iaka ktien lajong.

KA TYNRAI. . . . Phi i khun, bun kiba ibein ia la ka ktien lajong bad sngew sarong ban kren da ka ktien jong kiwei pat. Don kawei ka briew kaba jah na Sor Shillong tang saw snem, namat ba ka iapoikha bad u khvllahjait. Uta u khvllah jait u ielam de iaka soit sha la shncng lajong. Hynrei u iehnoh bak iaka, bad shongkurim pat da ka para jait lajong. Kata ka briew ka hap wanphai noh sha Sor. Hynrei jia aiu ?, ka leh mynleh bym nang kren khasi shuh. Phi lah lan mutdur, ka jah tang saw snem, bad kam nang kren khasi shuh ?.

SHATSNIGI. . . . Kita baroh kidei tang ki rukom leh mynleh. Ngam ngeit ba kan im da ki phew snem ha Sor Shillong, bad kamnang kren khasi shuh haba jah pat tang saw snem.

KA TYNRAI. . . . Mynta phi la sngewthub, ka mut aiu haba nga ong ibein ia la ka ktien lajong.

SHATSNIGI. Haoid mei, nga ruh nga kular, ba ngan burom ia la ka ktien lajong.

LARMOTI. . . . Kaei kaba i Pa i Mei jongphi, ki sneng ki pyni kalong kaba dei. Phi i khun lada ngim nang ban burom bad kheinkor ia la ka riam bad ka ktien lajong, phi tharai u Nongwei un hiewkor iangi ?.

ACT. . . IV. . . . (SCENE. . . II. . .).

**(RUNG KA KONG NIAN BAD KA WAN-
RAH SHA HA KA TRAY).**

KA NIAN. Iadih noh, loh ka pjah.

KA TYNRAI. . . . Lano pat ki khyannah kidel
leit phai biang.

KA PHYLLA. Tang shu kut bnai. Satang
kumba ar taiew ei ei kin dang iadon shane. Hep
ngi wan khnang shane ruh, ban wan iawer bam-
ja iaphi baroh sha ing jongngi la sngi u Blei.

MANGKARA. . . . (Kren biria). Dap snem ma-
phi ne kong ?

KA PHYLLA. . . . Em phi Hep, i kpa i kwah ba
ngin iadon tang shi ing shi sem, shwa ban leit
phai biang ki khun

LARMOTI. . . . Sa iawan khnang kein baroh.
Wan ialam lang ia i Hep Nian de.

KA NIAN. . . . To, ngan sa wan, lada nga dang
don shane. (iasong kwai de artat).

MANGKARA. . . . To Bah, ngin sa lawan lang
baroh. Khublei shibuh eh iaphi.

LARMOTI. . . . Tyngshain, Shatsogi, ale hangne
khun. Peit shane faleh tipsngi mo khun, dei ma-
phi te ki rangbah ka lawei, ki ban ialam iaki ba
nadien jongphi sha ka lawei ba phyrnai. Ri iaka
burom jong ka ing bad ka jaidbynriew hi baroh
kawei.

TYNGSHAIN BAD SHATSNGI. . . . To Pasa n;

LARMOTI.....(Pelt baje). Ianoh kmie, ngi dang hap leit sa sha ing jong i kynum de.

KA PHYLLA... .. Ia. (Ieng artat naba shong). To kata, ngin jaleit noh bo, wat ia klet kein ban wan, nang iashong suk baroh.

(Mih noh artat baroh ar ngut).

**HAP PYRDA..... HAP PYRDA..... HAP
PYRDA.....**

ACT... V... (SCENE... I ...).

**(HA ĨNG U PHYRNAI. I KONG DARILIN
I DANG PYNKHUID PHRESBIN BAN
SHET JYNTAH).**

LARMOTI. . . .(Nabar stage). Mano badon ha ing.

KA DARILIN..... Ngı ladon baroh, ale rung.

(Rung u Larmoti bad ka kong Phylla)

PHYRNAI. . . . Wa, da i kynum bad i Thei, ale shong hangne.

LARMOTI. . . . Ade i Hep, i dang bunkam mo.

KA DARILIN. . . . Haoïd, phi iawan kai shane?

KA PHYLLA. . . . Haoïd, kumno phi ia khlain baroh.

KA DARILIN.... Iabit hi, phi pat ?

KA PHYLLA.... Ngi rub ngi ia khlain. Phi ia jah shano ka maphi khlem wan mibkai shuh.

KA DARILIN.... Bunkam eh phi, ba dang ia long eksamin ki khun.

LARMOTI.... Ew, ynda long eksamin ki khun te kumba long eksamin lang mangi ki kmie ki kpa. Ngi ruh kajuh, ha ka por ba ki dang iarit ki khun.

PHYRNAI.... Haoïd kejn Kynum, teng teng ngi sngew kumba ngi dang ia leit skul biang. Kham-tam fiulei mynta ba lah bthi ka jabiang, te ym long ia kren shuh.

KA DARILIN Nalor kata, mynta da kine ki course thymmai ne rukom pule thymmai, te nga sngew kum ban king ka janor.

LARMOTI Kaba dei Hep, baroh ki ia ud bym sngewthuh sngewthaw shuh ha kane ka juk mynta.

PHYRNAI. . . . Ki kot rub kiba la eh tasam, ha la ka kyllain de. Nga sngew kum ban khleh bieij pynban ialade. Bun sa ka hap phah khreh kot shabar.

KA DARILIN Pherlin. (ka khot ia ka khuo).

PHERLIN (Nabar stage) Oi mei.

KA DARILIN Ale shane.

PHERLIN (Nabar stage) . . . Nga ia wan.

(Rung ka Pherlin)

PHERLIN Kharangbah, Ñi, phi la wan slem ?

LARMOTI Em, ngi dang shu ia poi kum-ne kumne.

KA DARILIN Lin, iasong kwai. Ynda dep sa pyntiew sha de.

LARMOTI BAD KONG PHYLLA....Kein noh sha, ngi dang shu dep ia dih na ing jong i Bahdeng.

PHYRNAI To seh Kynum, wan poi teng-khat ruh. Khie, khie, tiew la ka tiew. Pyn-sngap sa ia i Ñi bad i Kharangbah.

(Ka Pherlin ka mih noh)

ACT V (SCENE II....).**(RUNG U IOHBOR BAD U DEIBOR**

IOHBOR BAD DEIBOR Kharangbah, Ni, phi ia wan kai shane. Phi la ia wan poi naduh myohynne ?

KA PHYLLA Em, ngi dang shu ia poi, dang shiphang hi.

IOHBOR Kito lai ngut pat shano. Ki khlem ia wan ?

LARMOTI Em. ki khlem wan.

DEIBOR....Balei phi khlem wan ialam lang iaki ?

LARMOTIBa nga kwah ba klin shong ha ing, bad shet jingshet.

KA DARILIN Phi iohsngew, kumno ki bakha jougphi ki trei kam. Phi pat tang phah iarap kam ma nga khyndiat ruh, phi la ia thuum phi la ia ktuk. Phi lap miet tang ban leit shang kai bad pule kotdur.

IOHBOR. . . . Te, kamdei te ka kamram jongngi ki shynrang ban bat synsar lane ban siaw ha Jing Buhum.

PHYRNAI. : . . Men ong kumta, jada dei shisha kumta kumba me ong mame. Te nga tharal me

la iasop da u Jaing shi rynieng naduh ba me dang ia khyllung bad bam da u niut u nier myn-ba me ia par ia ka madan. Ew, ta u batai stad.

KA DARILIN. . . . Lada mem iarap lem khyndiat khyonsoit ba ing, me mut men ialeh kumno lada nga pang manga bad u kpa. Men iabam da u khaw im, shong halor u niut bad men iabam ja ha ka sla ?

KA PHYLLA ... Shish kine ki khun, phim ju dei kein ban shim ha kata ka rukom. badei tang ki kynthei ban trei. Dei ban ia trei lang baroh. Shubuh, lada pang sa i Lin, phin ialeh kumno, phin ia leit bam da ka jadoh na iew ?

PHYRNAI . Kine ki khun jongnga, ki jur than eh tang ka riam bad ka shang. Hato balei men iaduh jait noh lada me iarap sar ing re siaw hangta ba Jing Buhum. Kata baroh kadei tang ka mynsiem Hangamei. Barabor, ngi dei ban long kiba kloi ban ia treilang, ban iarap iwei ia iwei pat, khnang ban kham sting i mei.

IOHBOR BAD DEIBOR .. Em, Papa, ngim duh jait, tangba shu sngew kumno re kumno keio.

PHYRNAI.... Kita baroh kidei tang ki jing pyn-sngew shimet lajong. Lada ngi dang don kum kata ka mynsiem ne ka jingmut, ngin oym kiew sha khleh lano lano ruh.

IOHBOR BAD DEIBOR.... Map noh tangi pa,

naduh mynta ka sngi, ngin pyrshang ban ierap
kam lem ba ing ia i mei bad i hep.

PHYRNAI.... Shabas, kita te kidei ki khun
jongnga shisha.

(Ruog ka Pherlin bad ka Tray sha)

PHERLIN.... Mei, Pa Ñi, Kharangbah, iadih
boh shwa kein.

ACT....V.... (SCENE....III ...)

LARMOTI ... Kynum, ngi lawan khnang shane
ban iawer bamja sha ing jongngi la sngi u Blei.

PHYRNAI....Balei Kynum, dei ka lyngkhuh snem
iathoh shongkurim jongphi ne ? (Rkhie artat).

LARMOTI .. Em phi. (Rkhie). Ba ngi shu kwah
ban iadon lang shi ing shi sem. Ki jong i Hep
Mangkara ruh kin iawan. Te da kynmaw sa ia-
wan khnang, wat iajah.

KA DARILIN.... (lasong kwai). Nga klet iathuh
ia me lohbor, u wan wad uto u paralok jawsheh
jongme mynhynne.

IOHBOR.... Mano u Tylli Lang ?

KA DARILIN.... Tip me ong u Tyllilang ne u
Pralut. Kumno me sngewtynnad ban ialang pa-

ralok sa bad u Meendih. Ha ka sma jawa, i lati ki jain ruh ki ban da siat shi khoam ruh ym pei. Teng teng lei, nga i kumba u buaid kynja baroh. Nga la ju sneeng man la ka por ruh, ba ngam ju sngewtynnad kum kito ki jait paralok, hynrei me saitlah pynban rhing. I pynban kumba ong, "Katba phi nangkreu ngan nang leh khnang".

PHYRNAI.... Te balei ka, mem ju ia sngap iaka kmie, me ia sngewtynnad ba ki briew kin ong ba imat me iadih lang

IOHBOR.... Em pa, ngam kwah ba kin ong kumta

PHYRNAI... Lada mem kwah, to kylla kaba mut nob. Nalor ka jingpule ruh me ia duna shi-bun. Mem ju ia don por ban pule kot skul, me iabang tang ban leit shang. Hato mem kwah pass had wan shakhmat, kum kiwei kiwei pat ki jait bynriew.

IOHBOR BAD DEIBOR.... Ym kwah balei, tangba ymlah te ban ia khun bad ka jingproh jabieng jongki.

PHYRNAI.... Balei ymlah lada minot; Hynrei haba me ia pule kot tang ha ka por eksamin te, me mut ban ialong Nyngkong. Me tip em ba ki ong, "Haba don ka mon. hangta lynti ka don".

IOHBOR ... Haiod pa, tangba shitom te ban ioh position.

DEIBOR.... Ngi la pyrshang khreh Papa, tangba ngim lah.

PHYRNAI.... Wat ju ia lamler. Me ia khrehkot skul ne me ia pule kito ki kotdur kai.

KA DARILIN.... Katba nangiaid ki por ki snem. Ki khun Hynniew Trep jongngi ki la nang ran dien bad hiar arsut ha ka jingpule jongki. Khamtam lei lei ki khun shynrang ki la sdang sahjit ka pule ka dangle. Ki kynthei pynban ki dang ia minot.

KA PHYLLA.... Peit shane khun, ka por ka dang bun kyrhai ia phi ba phin ioh leh sngewbha. To da shah skhor ia ki jingsneng jong ki kmie ki kpa. Minot thop bad kiar na ki paralok kiba sniew. Ka bainong jong ka jingtrei sbitom phin sa iohkheit.

IOHBOR BAD DEIBOR To Kharangbah, ngin pyrshang ban iaiaid ha ka lynti kaba bha.

LARMOTI . . . : Kmie, ia ngin ia leit noh, ba la kem dum;

KA PHYLLA (Ieng joit naba shong). To kata, ngin ia leit noh. Ia shongsuk, bad sa da ia wan khnang khnang kein, wat ia pep ho.

(Mih baroh ar ngut).

HAP PYRDA....HAP PYRDA....HAP PYRDA..

(ACT VI SCENE I....)

**(HAPOH ÌNG U LARMOTI BAD KA KONG
PHYLLA; DON BA TIED JINGKANG TOK,
TOK, TOK)**

KA PHYLLA Ade phi la ia wan, ale rung.

(Rung u Mangkara bad ki ba ha ing baroh)

**KA PHYLLA Shong. (Kpa ki la ia wan ki
jong í Hep). Ka khot ia u Lok,**

**LARMOTI (nabar stage). To Kmie, jingjang
nga la wan.**

(Rung u Larmoti)

LARMOTI Phi dang shu ia poi kumne.

MANGKARA Haoid Bah.

**(Hamar kata ka por. poi sa ki jong u Phyrnai
baroh shi ing).**

PHYRNAI (nabar stage) Mano ba ia don.

**LARMOTI Ma ngi baroh. Rung Kynu n.
(Rung baroh ha ing).**

**PHYRNAI . . . Are phi la ia poi slem ne Kyn-
um Deng ?**

MANGKARA... Em phi 'Um, ngi dang shu mar iashong shibit.

PHYRNAI... Shano ki pyrsa patde kumne;

LARMOTI... Ki iadon sha kamra lajong;

(THEI, DUH DUH, BAHBAH). Khot u kpa.

PHRANGSNGI, RI AKOR BAD DONAKOR.
(nabar stage). Oi papa, ngi la wan.

KA DARILIN... Ani ka jingshit kyrang myn-ta ka sngi te la palat, (kada kaweh ialade da ka kot khubor).

KA PHYLLA... Shit te ka shit bha mynta ka sngi. Tangba ngi ki briew ngim ju bun ia kaei kaei kaba u Kyorad u ai, Lada slap, ngi khnium, lada shit ruh ngi kbniium, ymdei Hep.

KA DARILIN... Haoid kein Kong, teng teng sngewbieij noh ialade, tangba kum ong bi patde.

ACT..VI...(SCENE. . II.).

**(RUNG U PHRANGSNGI, KA RI AKOR
BAD DONAKOR)**

**PHRANGSNGI. RI AKOR BAD DONAKOR.
....Phi la iawan slem ne baroh.**

BAROH. ...Ngi dang shu iapoi kumne.

**MANGKARA. ... Wa, nga jan khlem ithuh
shuh ia i Thei bad i Duhduh.**

**PHYRNAI . Shisha kein, nga dang pyrkhath kat-
ta badei ki 'riew phylla, phi ia i kylla dur ha ki-
to ki riam.**

**RI AKOR BAD DONAKOR.....(Ki shu ia peit
mar kylliagh ia ki riam Salwar Kameez jong ki).**

**LARMOTI.....Thei, Duhduh, balei phi ia riam
khyllah kumne ?**

**RI AKOR BAD DONAKOR.... Ngi shait mlien
riam kumne te Pa sha Delhi.**

**LARMOTI.....Mlien riam. Hato ki briew sha-
ne pat kin ong kumno iaphi, lada ki iohi ba phi
iaid sha surok, ha kum kito ki riam. Sha ri
Dkhar te haoid seh bashit.**

**RI AKOR BAD DON AKOR.....(Baroh arngut
ki shu dem ka khlich shapoh).**

KA PHYLLA.....(Iasong kwai). Khun ale hangne. Peit shane ieit, kane ka dei ka riam nongwei. Phi dei ki khun khasi khara nylla, na ri u Hynniew Trep u Hynniew Skum. Wat die ia la ka burom ka akor, da kaba phong kum ki ne ki jain.

RI AKOR BAD DONAKOR..... To Mei.

KA PHYLLA.....Haba phi don hangno hangno ruh, kynmaw dngong ban khein kor ia la ka riam lajong, ioh shah kren bein ha kiwei pat ki jaitbynriew.

RI AKOR BAD DONAKOR.....To Mei, Pa, map noh langi mynta.

LARMOTI.... Ngim map balei, tangba da kynmaw, ba ki briew kiba ibein ia la ka ktien ne ia la ka jong ka riam ne kano kano hi ruh kaba ia-dei bad ka Kolshor, kidei kiba la iap ka Jingiatiplem.

KA PHYLLA Peit shane khun, phi ju iohi ba kiwei pat ki jaitbynriew ba kin sem arliang kum mangi? lait noh tang khyndiat ngut, kum ki Kharkhall, kiba pyndonkam iaka Jain kyrshah sbiliang, ynda haba ki leit trei kynta sha ing ki briew. Hynrei kham njar ban shem ba kin da sem arliang. Kato kein ka dei ka dak jong ka jingburom niewkor la ka riam lajong.

LARMOTI.....Ha ka jingsbisha, ban pyrkhing than iaka riam ruh ymdei. Kumba long hi ka

pyrthei mynta, bun kiba iateh ia kata ka Rongphong jong kiwei pat ki jaitbynriew. Hynrei dei ka akor kaba tam.

PHYRNAI.....Kaba dei Kynum, lada riam khasi kynthop makna ruh kam myntoi lada ka akor pat kum ka eit. Ei ban niewkor haba kumta ? Ymtang ki kynthei ki shynrang ruh kumjuh.

MANGKARA Lada u shynrang hi u lam khmat bad leh donakor, riam donakor, burom ia li kynthei khynnah, ki tymmen ki kro ha lynti ba syngkien, te kamdon jingeh nga tharai ba kiwei pat kiba dang khie dang san, ba kin ia bud lem ia ka nuksa babha.

KA TYNRAIPeit teng teng patde don ki ba la buaid, kim tip akor shuh. Ki shait madei mata ia ki khynnah kynthei, khlem map samlane tymmen. Ha ka jaka ban shong shngain ka fald ka feng, poi pynban sha ka tieng. Hato kein, ei ban nang burom iaki, lada kim nang ban ri ia la ka burom ka akor. Lada ia kren shaphang ka akor, baroh arliang kynthei bad shynrang kidei ban long kiba adkar.

KA DARILIN... ..Kaba dei Kong, lada u shynrang hi u btin lynti bad maitphang ki ba bud nalden kin nym hap sha ka liewlep, namar ba u dei u Khat ar bor u Khat ar buit.

RI AKOR BAD DONAKORKata kaba dei shisha. Ngj la sngewthuh khambha mynta ia kiei kiei baroh. Sogewbha shah iangi ban leit sha kamra lajong, ban bujli noh ia kine ki riam.

(Mih baroh ar ngut)

ACT....VI....(SCENE....III....)

(RUNG BIANG KA THEI BAD KA DUH-DUH. LAKA JAIN KYRSHAH THAPDUP BAD LA KA PANKHYLLONG KYNTYON).

PHYRNAI Ish, kumne te haold seh, ki pyrsa kiba da kat ki pyrsa shisha, ym dei ba nga shu pynroh.

MANGKARA....Kumne shisha te da i bhabriew, i khiathew, i shongkun, ym kum kito ki riam nongwei mynbhynne.

LARMOTI.....Khun phi sngewthuh balel ngi ong ka riam nongwei. Kamut ba kano kano ka riam, ka bymdei jong u Hynniew Trep, ki ong ka riam nongwei. Wat lada ka dei ka jong ki Nong India hi ruh. Ngì ruh ngi dei ki Nong India, tangba baroh ki Jylla ki don la ka jong ka jait riam ba lah pyniapher ia kawei ka Jylla na kawei pat.

PHYRNAI.....Kadei Kynum, kaba pyni maphi. Peit kum ki Assamese ki sari mekhla, ki Naga, ki Mizo bad ki Garo pat ki shu pien. Wat da kj Garo hi ruh kiba dei ki Nong Meghalaya ruh dang don jingiapher ka riam. Lait noh tang ha Bombay bad Goa, ba ki briew ki iabud ka riam phareng, namar ba ki la ia khleh milai jaktung:

LARMOTI.....Kbie khun leit tiewsha noh.

RI AKOR BAD DONAKOR.....To pa. (Mih artat).

SHATSNGI BAD PHERLIN...Ap Thei, Duh-duh ngin leit iarap iaphi.

(Mih lang artat)

KA DARILIN....Kong, nga te nga itynnad ba ki tipsngi kl khun jong phi. Mar ia sneng ki la sngewthuh bad kohnguh.

PHRANGSNGI Haojd Nia, nga te nga shem ba ki para jongnga, ki tipsngi bad kohnguh sneng. Kim ju kham saitlah wat ynda phah kam manga ruh.

KA TYNRAI.... I Kongrangbah bad i Kong te kiba ia donbok shibun. Me loh sngew Tyngshain, me ruh me dei ban iaieit shipara.

KA DARILIN..... Kaba kein Kong, nga ruh nga ju sneng ia la ki khun ba kin ia ieit bad ia trei lang.

LARMOTI To nga kyrmen ba kine ki khun kynthei bad shynrang jongphi ruh, kin long kiba tipsngi, khnang ban lait na ka jingshah kdew kti ha ki briew.

ACT ... VII....(SCENE....I....).

**(RUNG BAROH SAW NGUT. LA KA SHA
BAD KI JINGBAM HA KI TRAY).**

RI AKOR Babbah, pynweng kine ki tiar na-
lor miej ban buh ka tray.

PHRANGSNGI.... (Ieng joit bad pynweng). La
biang Hep.

IOHBOR BAD DEIBOR Ai ngin pynsam
mangi kito ki jingbam.

TYNGSHAIN..... Nga pat ngan pynsam kine
ki sha.

SHATSNGI..... (Shim shuh kawei ka miej rit,
buh ha khmat jong i Pasan, Maduh bad sa kawei
pat hajan i Meisan, Mei, bad Niaduh).

RI AKOR BAD DONAKOR ... To iadih noh
kein ioh lap bapjah.

**(Mar iadep dihsha, ki lum ki lang ban leit sait
nch)**

IOHBOR, DEIBOR BAD TYNGSHAIN.....
Ngin iarap pynteit miej mangi, ngin da dep
ngin sa wan iarap kam shato.

KA PHYLLA..... (Iasong kwai). Waw ka jing-
bunkam jongki. (ynda la la mihlut ki khun
'shynrang).

MANGKARA..... Ieh kumto kein kin ia trei lang.

PHYRNAI . : Tip bunkam ka trei ne bunkam ka iathuh khana. (rkhie artat).

LARMOTI ... To seh ki bapli, ba ia kynduh shi bakha, shi ing shi sem teng teng Ne phi kwah ba kin shu ia peitdom. (rkhie lang baroh).

ACT ... VII.... (SCENE. : II)

(WAN RUNG BIANG BAROH SHA KAMRA
SHONGKAI)

MANGKARA. , . Thei, Duhduh, da ialeh tip-sngi haba phi don shabar shnong. Pyrshang kat ba lah ban minot thop ha la ki jingpule, ban dup pass bha bad wallam burom ia ka ing baroh kawei.

RI AKOR BAD DONAKOR... To Padeng, ngin da kynmaw dngong iaki jingsneng jongphi.

PHYRNAI..... Lada phi ia kwah pule kot jing iathuhkhana ruh, ngan sa ai manga, nga don shi-bun ki kot jingiathuh khana khasi.

DONAKOR.... Khublei shibun Maduh, ngin ym kyntait ia ki jingtyrwa sbun jongphi.

RI AKOR.... Maduh, don bunseh ki kot jingia-thubkhana khasi ?

PHYRNAI ... Byllai stai. Khamtam mynta niulei ba la mih bun ki nongthoh kot.

DONAKOR .. Kata te ka long ka khubor ba sngewtyonad, ngin iarah de artat sha ki jaka pule jongngi. Ne phi ong kumno Kongthei ?

RI AKOR ... Kaba sngew dei shisha kata.

MANGKARA .. Lada phi ia kwah shisha ban pule, ngan pynthied manga.

RI AKOR BAD DONAKOR.... Khublei Padeng ngi da kwah shisha shisha.

MANGKARA.... Nga sngew khyllcw ba phi jeit ia ka ktien lajong. Phi tip don kiba ibein ruh, kiba ong. "Ngim ju sngewtyonad ban pule jingia-thuh khana khasi ne ki kot khasi." Katno ki khein poh ia ka ktien lajong.

LARMOTI Kita te kidei tang ki Riew khlemrain, hato kim dei ki khasi (Kren dom). Dei kumta kein ba ngi sa sah dien ha bun ki liang, namar ba ngim nang ban kubur iaka.

PHYRNAI.... Hao:d, lada ngim nang ban burom iaka ktien lajong, kumno ngin kiew irat shaphrang. (Kren dom)

KA TYNRAI . . . Kaba sngew thamula eh te ka dei ia kito ki khasi kein, ki ba ym kwah ban nang tang bau kren ne pule iaka ktien lajong. Hana ki ong, "Ba ka eh palat ka khasi, ki kharn sngewlah ba pule da ka ktien phareng. Katba kiwei pat ki jait bynriew ki pass bha namar ba ki pule da ka ktien lajong. Te lada ithuh makna iaka ktien Khasi ruh don hi ki ban dang ud ba kim nang pule iaka ktien lajong. Hynrei kiba bun balang te kin jin da la kmen lada kin ioh ban pule bad thoh da ka ktien lajong. Te kumta kitei kiba ud ha skul ne ha kollej, ki iehnoh jyn-dat bad phaidien wak, na la ka ktien khasi ban heb rongphong da ka ba shim ia ka Additional English." Pbi sngew iahap jingmut hi haba kumta ?.

KA DARILIN.... Em, nga te da lei lei ruh ngam sngew iahap jingmut. Haba ngi dei ki khasi, ngi dei ruh ban nang ban pule bad thoh ia la ka ktien lajong. Katta ruh nga tharai ki sngew sarong ban ong ba kim nang pule ne thoh ia ka ktien lajong. Kata baroh kadei tang ka Jingniew pohdoh iaka ktien bad jaitbynriew hi baroh kawei.

PHYRNAI. . . . Kan myntoi aiu kein ban ialeh shitom ban ioh pynrung ne pyn ithuh ia ka ktien khasi ha ka VIII(eight) Scheduled. Lada dang don ki bym khein snep iaka ktien lajong. Hynrei kaei kaba ngi dei ban ioh ka jing ithuh, dei ban iatrei shitom, ngin ym ailad kum ia kine ki Nongtheh Umpjah bad Ingkhong Shyllangmat

25

ba kin wan long Maw Jynthut. Nga kyrmen ba ki jingtrei shitom kin seisoh.

LARMOTI. . . Nga ruh nga sngew iahap jingmut iaka jingong jongphi, ba ngi dei ban ioh jing ithuh noh iaka ktien khasi. Kaba ong i Hep Darilin ruh kaba dei, ngi dei ban nang pule ne thoh iaka ktien la jong. Shuhshuh mynta, lada don u khyllah jait uba phah pynpule lem iaki kynja notis, hato kito ki bymnang pule ia ka khasi, kin leh kumno ? kin die la ka burom bad sngew khyllew bymnang pule. Kumno u khyllahjait un sngew ? Un iaroh ne un rkhe bein ?.

KA PHYLLA. . . . Peit kiwei pat ki jait bynriew baheh katno ruh, kum ki Nong Japan, Nong Germany, Ki China, ki Russia bad kiwei kiwei pat, ki kiew shapbrang namar ba ki kheinkor iala ka jong ka ktien. Ngi dei han kynmaw ia kane kawei ba *"Ka Ktien ka Tei iaka Jaitbynriew"*.

LARMOTI.... Phi tip khun, balci ngi sneng, ngi pyni iaphi kumne, namar ba ngi ieit, ngim kwah ba phin lyndet ne klet ia la ka kolshor lajong, lada phi don hangno hangno ruh.

KA PHYLLA ... Ka pyrthei kane kaba ishyrkhei khun, wat ju ia tynneng ioh poi ban sha ka leh-rain. Khie ialeit pynkhreh ja noh, ioh lap ba miet.

RI AKOR BAD DONAKOR.... To Mei. (Mih artat).

**SHATSNGI, TYNGSHAIN, PHRANGSNGI,
PHERLIN, IOHBOR, BAD DEIBOR ...** Ngi ruh
ngin leit iarp ia ki jong i Kongthei'bad Duhduh

(Mjh lang baroh)

**(KATBA KA KONG PHYLLA KADANG IA
SONG KWAI)**

MANGKARA Mynta ka por te nga i shyrkhei
shisha ba kin ialang parelok klumar. Wat lada
ki tipsngi ruh ym lah biang. Tangba shu hap ia
khroh bad sneng, ban mai than ruh ymlong foh
poi pynban sha ka ba sniew.

PHYRNAI ... Kaba dei Kynum dei hi ban mai
hateng hateng bad ka sneng ka kraw de ar-
tad, namar ban pyrkhing than eh ruh ym long.

LARMOTI ... Haoïd tengkhat te ju don hi ki
jingbakla, ym don hi ki ba lah biang ha ka jing-
long briew. Khamtam siulei ki bapli ki khynosh
samla, ki dang ia kwah bha iaka riam ka beit
bad ban shangkai.

KA TYNRAI ... Kadei Kongrangbah, tangba
lada ailad ba kin iaid ba ka mon jongki te lajot
artad.

KA DARILIN ... Nga ia hap jingmut bad phi
Kong lada ai katba ki kwah hi ma ki te kata
ka mut ba dei me ngi ki kmie ki hpa kiba
pynjot ia ki, da ki jingalli.

KA PHYLLA . Ym sngewnang ia pyrkhath shuh tangba long katha long, ngi dei ban thom iaki jingma bad jingsniew ba ap thap ban tan iaki sha ka lynti kaba sniew. Kum ka kamram jongngi ki kmie ki kpa, ngi dei ban long kiba husiar bha na ka bynta ka jingbha ka lawei ki khun.

KA TYNRAI .. Kadei Kong kata ka jingong jongphi. Hynrei don pat ki kmie ki kpa, ki bym sngewthuh satia ia ka jingkordor ka akor ka burom. Ki shah ia la ki khun ban riam khlem-akor, dih kiad, dih kynja, khalai bad iaid kdor ha ka jingim jongki. Ne tip ka lah ruh ban long ba ki bunkam than kim donpor ban peit ne bi-shar aiu ki khun jongki ki leh. Te kumta ki aili iaki da kaba ai pisa katba ki kwah. Ha ka jing-shisha ki dei ban btin iala ki khun sha ka lynti kaba bha, ka ban nym ioh ban shah peit mat-dong bad shah kdew kti.

KA DARILIN Ka dei ban long kumta khnang ba ka jaidbynriew jongngi kan nym shah rkhiebein.

(Rung ka Donakor)

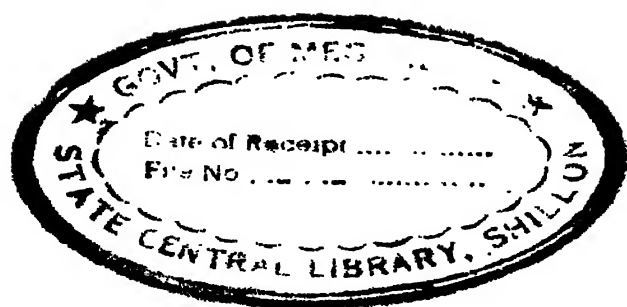
DONAKOR.... .. Ale kein baroh, ia leit bamja noh.

(MIH LANG ARTAT BAROH)

HAP PYRDA **HAP PYRDA**
HAP PYRDA

LA KUT.....**LA KUT**.

Da I juh I Nongthoh

1. Tang Mapti Namar Jongnga,
2. Ngam banse.
3. Ki Sobkyrdot ka Jingieit.
4. Help Book on "Our Country and the World"
for Class V (as per NCERT Syllabus)
5. Jar Laka Bhah
6. Ai ngan iap ha Ksang'iti Jongphi.
7. Shano Ka Lawei u Hynsiowtrep (Drama).

Ban Dang Mih

8. Ngan bud isphi shaba sep ka Sngi.
9. Ka Täwei Lamia bad kiwei kiwei de.
- 10 Ki Jingiathuhkhena Lyngkat.

La pynmih bad pynphriang da ki "Laloo
Brothers" Umsohsun Shillong - I

La Mana ban aiwai ia kane ka Kot
Lada lep kino kino kiba leh pyrshah,
Yu pyashitom iaki kat kum ka ain.
